

Reis van de thuiszittende leerling

Om een concreet beeld te geven van de ervaringen van de jongeren die momenteel niet volledig naar school gaan, is op basis van de interviews een fictieve reis van de thuiszittende leerling opgesteld.

Maak kennis met Famke, 17 jaar

Famke is een meisje van 17 jaar oud dat moeite heeft met de schoolomgeving.

Wanneer Famke twaalf is gaat ze naar de brugklas. Ze moet even wennen aan haar nieuwe school, maar al snel voelt ze zich op haar gemak. Ze heeft het naar haar zin en kan goed opschieten met haar docenten. Ze behaalt mooie resultaten. Haar ouders zijn blij en trots om te zien dat Famke gelukkig is en vrienden maakt.

Maar, in het tweede jaar begint het steeds minder goed te gaan op school. Ze raakt snel overprikkeld door het lawaai en de drukte in de klas en in de gangen tussen de lessen door. Elke dag voelt ze haar energie beetje bij beetje minder worden. Haar ouders zien de veranderingen in hun dochter en voelen zich machteloos.

Na nauw overleg tussen de ouders, Famke, en de school wordt er besloten dat Famke het onderwijs in een VO+-klas gaat volgen. Een kleinere groep van slechts twaalf leerlingen en een begripvolle mentor met meer tijd voor persoonlijke aandacht zouden haar de gestructureerde en rustige omgeving bieden die ze nodig had. Famke voelt zich opgelucht en hoopvol. De dag dat ze de VO+-klas binnenstapt, wordt ze begroet met een warm welkom van haar nieuwe klasgenoten. Ze komt tot rust en voelt zich begrepen en veilig tussen hen, alsof ze eindelijk haar plek heeft gevonden. Famke zit lekkerder in haar vel en de resultaten op school gaan weer vooruit. De VO+-klas blijkt een uitstekende zet te zijn.

Maar, tot grote verbazing van Famke en haar ouders moet zij een paar maanden later de klas alweer verlaten. Door bestuurlijke keuzes moet Famke plaats maken voor kinderen met een bepaalde diagnose, die zij niet heeft. Famke en haar ouders zijn erg teleurgesteld. Ze maken zich ernstig zorgen over de toekomst. Het voelt alsof ze aan hun lot worden overgelaten.

Dan zorgt de coronapandemie voor de sluiting van de scholen en dit biedt Famke onverwacht de rust die ze nodig heeft. Het digitale afstandsonderwijs biedt haar de broodnodige adempauze, weg van de overweldigende prikkels van het klaslokaal. Ze volgt de lessen vanuit haar veilige plek, omringd door haar vertrouwde omgeving.

Famke omarmt deze nieuwe manier van leren en raakt er snel aan gewend. Het lijkt alsof ze eindelijk haar draai gevonden heeft. Maar, wanneer de scholen weer opengaan wordt het voor Famke te veel. De drukte en het lawaai overweldigen Famke en ze wordt overspoeld door de constante stroom van informatie. De overprikkeling neemt toe en haar energie raakt uitgeput. Uiteindelijk belandt ze in een burn-out. Dit dwingt haar om volledig thuis te blijven en afstand te nemen van de drukte en overstimulatie van school.

Pas na twee maanden merkt de school de afwezigheid van Famke op. Uiteindelijk biedt de mentor hulp aan, maar mede vanwege de slechte klik met de mentor wijst Famke dit af. Ze is erg verdrietig en teleurgesteld over het late en gebrekkige contact van de school en haar klasgenoten. Het voelt alsof zij niet meer bestaat voor de school.

Famke en haar ouders zijn wanhopig op zoek naar passende hulpverlening voor Famke, maar worden voor hun gevoel van het kastje naar de muur gestuurd. Gedurende de zoektocht zit Famke thuis en volgt ze geen onderwijs. Het is een moeilijke en frustrerende periode voor hen allen.

Na een lange periode wordt er uiteindelijk wel passende hulpverlening ingezet. Ook het contact met school herstelt zich langzaam en Famke gaat geleidelijk weer naar school. In overleg met de school worden de onderwijsmogelijkheden aangepast. Dit betekent dat Famke een aangepast vakkenpakket heeft en het grootste deel van haar lessen vanuit huis volgt. Hoewel ze de inzet van de school waardeert, werkt het thuis digitaal volgen van fysieke lessen niet altijd optimaal. Zo is de kwaliteit van de videoverbinding niet zo goed, en is het sterk afhankelijk van de docent of zij actief bij de les betrokken wordt. Ook zetten docenten weleens de verkeerde digitale omgeving open of vergeten dit compleet.

Famke en haar ouders hebben al veel meegemaakt, maar ze blijven strijdbaar en vastbesloten om een goede oplossing te vinden. Langzaam maar zeker begint Famke weer hoop te krijgen voor de toekomst. Ze is vastberaden om haar weg te vinden en haar dromen waar te maken, ondanks de obstakels die ze heeft moeten overwinnen. Haar ouders staan altijd aan haar zijde, vol liefde en steun, en zijn trots op haar veerkracht en doorzettingsvermogen.

Wegwijzers die herkenbaar zijn in de reis van Famke

Wat heeft gewerkt

- Creëer een veilige omgeving (5) en Verbreed de onderwijsmogelijkheden en pas onderwijstaken aan (8). Famke raakt snel overprikkeld en functioneert moeizaam in een volle klas. Hiervoor is geen diagnose gesteld, maar duidelijk is dat zij mentaal niet helemaal kan ontspannen. Totdat de onderwijsmogelijkheden worden aangepast en ze in een VWO+-klas terecht komt. Hier werkt ze haar dagen af in een prikkelarme omgeving. Deze aanpassing biedt haar de rust en veiligheid die ze zocht.

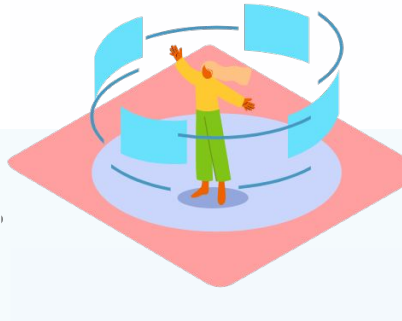

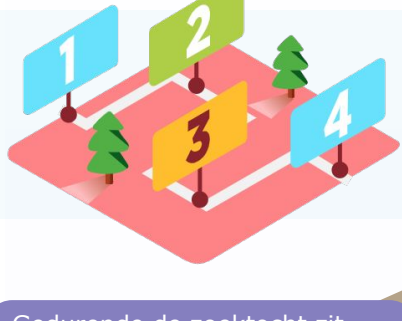

- Verbreed de onderwijsmogelijkheden en pas onderwijstaken aan (8). Hoewel dit niet altijd vlekkeloos werkt is er ruimte voor digitaal afstandsonderwijs. Ook is het vakkenpakket voor Famke aangepast. Zo garandeert school dat Famke niet volledig thuis komt te zitten en bestaat er een kans dat zij op niveau blijft.

- Steek niet hoog in bij de start (6). Aan het begin van dit schooljaar wordt rustig met Famke gewerkt om weer naar school te gaan. 'Geleidelijk werken aan' zijn hier de toverwoorden. Er is oog voor de lange termijn, Famke hoeft niet van de een op de andere dag weer volledig naar school te gaan.

Wat ontbreekt

- Creëer een veilige omgeving (5) en Verbreed de onderwijsmogelijkheden en pas onderwijstaken aan (8). Nadat Famke uit haar VWO+-klas is gehaald en in een reguliere klas is geplaatst voelt Famke zich weer onveilig en overweldigd.

- Investeer in beschikbaarheid en contact (3). School heeft lange tijd niet door dat Famke thuis is komen te zitten. Er zitten twee maanden tussen de start van verzuim en het contact met school. Famke voelt zich niet gezien en niet gehoord. Het uiteindelijke hulpaanbod vanuit school wordt mede doordat Famke zich niet gezien voelt afgewezen.

Tijdsbalk >>	2018	2019	Februari 2020	November 2020	December 2020	Maart 2021	Mei 2021	Juni 2021	September 2022-heden
	Eerste jaar middelbare school	Overprikkeld en energieproblemen	VO+-klas	Einde VO+-klas	Schoolsluiting biedt rust	Terugkeer naar school is te veel, leerling valt uit	School heeft afwezigheid van leerling niet door	Moeizame zoektocht naar passende hulp	Aangepast vakkenpakket en digitaal afstandsonderwijs
Stappen >>	Famke is 12 en gaat naar de brugklas.	In het tweede jaar gaat het steeds minder goed op school. Famke is snel overprikkeld en heeft last van toenemend tekort aan energie.	In overleg met de school wordt er besloten dat Famke het onderwijs in een VO+-klas gaat volgen. Dit werkt goed en er is verbetering zichtbaar	Onverwacht moet Famke de klas verlaten om plaats te maken voor kinderen met een bepaalde diagnose.	De sluiting van de scholen tijdens de coronapandemie biedt Famke onverwacht de rust die zij nodig heeft.	Wanneer de scholen weer open gaan is dit voor Famke te veel. Ze raakt volledig overprikkeld en komt in een burn-out terecht.	Pas na twee maanden merkt de school de afwezigheid op. Uiteindelijk biedt de mentor hulp aan, maar mede vanwege de slechte klik met de mentor wijst Famke dit af.	Famke en haar ouders zoeken naar passende hulpverlening voor Famke, maar worden voor hun gevoel van het kastje naar de muur gestuurd.	Het contact met school herstelt zich en Famke keert geleidelijk terug naar school. In overleg met de school worden de onderwijsmogelijkheden aangepast
Zoektocht	 Hoewel het even wennen is heeft Famke het naar haar zin op haar nieuwe school. Met name met de docenten kan ze het goed vinden. Famke: 'De docenten zijn geweldig, ik ben dol op de docenten. Met hen is het altijd gezellig, we kunnen lekker met elkaar kletsen.' 	 Moeder: 'Vanaf het tweede jaar op de middelbare begon zij langzaam meer last te krijgen van energieproblemen. Dit is nu terug te leiden naar de vervelende omstandigheden in de klas.' Famke raakt overprikkeld door het lawaai en de drukte op school. Haar energie raakt langzaam uitgeput 	 Moeder: 'Ze heeft een tijdje in een VO+-klas gezeten. Dit ging fantastisch. De school-psycholoog had ook aangegeven dat dit een goed idee was.' 	 Moeder: 'Voor school is het ontzettend belangrijk om een diagnose te hebben. Als je deze niet zwart op wit hebt, is het moeilijk om oplossingen aan te bieden. Kinderen met een diagnose zullen altijd eerder gaan bij zulke ondersteuning. Zolang het een vaag geheel blijft, is het heel lastig voor school om dit aan te bieden.' Famke en haar ouders zijn erg teleurgesteld. Ze maken zich ernstig zorgen over de toekomst 	 Famke: 'Eerst kwam corona. Alles ging online, en dat vond ik heerlijk. [...]' 	 Famke: ' [...] Maar, daardoor ging ook mijn drempel omlaag. Ik kon daarna een stuk minder hebben toen ik weer naar school ging. Toen kreeg ik te veel prikkels, en kwam ik eigenlijk in een burn-out terecht. Dat ging helemaal mis. Daardoor was ik er het hele jaar niet ongeveer.' De drukte, het lawaai en de constante stroom van informatie overspoelen Famke. Ze krijgt een burn-out en komt volledig thuis te zitten. 	 Famke: 'Het voelde alsof ik niet meer bestond voor deze school, omdat er in de gehele periode nooit een persoonlijk bericht is geweest namens school en klasgenoten.' Famke is erg verdrietig en teleurgesteld over het late gebrekkige contact van de school 	 Gedurende de zoektocht zit Famke thuis en volgt zij geen onderwijs. Na een lang traject wordt uiteindelijk wel passende hulpverlening ingezet Moeder: 'We hebben erg lang moeten wachten op hulp. We werden van het kastje naar de muur gestuurd. Ik heb echt heel Nederland aan de telefoon gehad om iets voor elkaar te krijgen.' 	 Famke: 'School doet wel hun best, maar niet zo als ik zou willen. Een vriendin doet haar webcam aan zodat ik de les kan volgen. Maar, de kwaliteit is niet goed genoeg, waardoor ik heel veel mis. Ook is het erg afhankelijk van de docent. De ene docent betreft me wel bij de les en stelt me vragen, maar anderen negeren mijn bestaan.' Ik zou graag willen dat school en mijn klasgenoten mij meer zouden steunen of mij zouden laten weten dat ze aan mij dachten
Wens >>>				Ik zou graag in de VO+-klas willen blijven					Ik zou graag willen dat kwaliteit van het digitaal afstandsonderwijs zou verbeteren, en dat docenten meer aandacht voor mij zouden hebben tijdens de les